

Osnivač Informatora JKP „Subotičke pijace“. Izdaje i štampa Grafičko preduzeće „Grafoprodukt“. Odgovorni urednik Savo Duvnjak. Prevod na mađarski jezik: Kémenczy Versegi Márta. Rešenjem Ministarstva pravde i lokalne samouprave Informator je upisan u Registar sredstava javnog informisanja pod brojem 3186. JKP „Subotičke pijace“, 24000 Subotica, Đure Đakovića 23/1, tel.: 024/555-013, www.supijace.co.rs, e-mail: direkcija@supijace.co.rs

Međunarodni dan žena

PRAZNIČNA PRODAJA CVEĆA

Javno komunalno preduzeće „Subotičke pijace“ će i ove godine organizovati prodaju cveća za 8. mart - Međunarodni dan žena. Prodaja cveća će se obavljati na pijacama u nadležnosti preduzeća, kao i na lokacijama određenim za prodaju sezonske robe.

JKP „Subotičke pijace“ će prazničnu prodaju organizovati u uobičajen način, 6, 7. i 8. marta, na pijlačnom prostoru namenjenom za prodaju cveća na Cvetnoj pijaci u sklopu Mlečne pijace, na pijaci “Zelenac” u Mesnoj zajednici Prozivka, na pijaci u Teslinom naselju i na Kvantaškoj pijaci u ulici Mirka Bogovića.

Svi zainteresovani, koji žele obezbediti mesto za prodaju, detaljne informacije mogu dobiti od **Ljubomira Markovića**, koordinatora naplatne službe (telefon 065/5288269) ili od **Petra Kuntića**, komercijaliste naplatne službe (telefon 065/5288052).

Informacija za poljoprivredna gazdinstva

POTVRDA O STATUSU ZA 2021. GODINU

Javno komunalno preduzeće “Subotičke pijace” poziva sve korisnike usluga koji imaju registrovana poljoprivredna gazdinstva da dostave potvrdu o aktivnom statusu gazdinstva u 2021. godini.

U skladu sa Zakonom o trgovini, JKP “Subotičke pijace” su dužne da obezbede da prodaju robe na pijaci obavljaju isključivo trgovci. Kada je reč o poljoprivrednim gazdinstvima to znači da prodaju mogu obavljati poljoprivrednici registrovani u skladu sa propisima kojima se uređuje poljoprivreda.

Za poljoprivredna gazdinstva dokaz o statusu je potvrda koju izdaje Ministarstvo finansija i Uprava za trezor, a takva lica mogu prodavati samo sopstvene proizvode.

СРЕЋАН 8. МАРТ!

SRETAN 8. MART!

NOVI IZAZOVI I STARE ŠANSE!

Sve veći broj potrošača želi da podrži lokalne proizvođače, odnosno da smanji kupovinu u supermarketima. Pandemija, i sva ograničenja koja je donela sa sobom, još više nas okreću lokalnoj zajednici, odnosno proizvođačima iz okruženja kojima su pijace i dalje najefikasnija i najisplativija mesta za prodaju.

Nema sumnje da je prošla godina veoma ozbiljno uticala na poslovanje svih koji se na bilo koji način bave pijačnom delatnošću. Prvi put u novijoj istoriji sve pijace u Srbiji su bile potpuno zatvorene oko 30 dana, a sve što se dešavalo tokom gotovo cele 2020. godine podrazumevalo je poštovanje mera prevencije od širenja zaraze i prilagođavanje poslovanja uslovima pandemije. Bezbednost kupoprodaje na pijacama je u najširem smislu postala prioritet, a ekonomija je pala u drugi plan. Teret je pao, kako na proizvođače i prodavce na pijacama, tako i na preduzeća kojima je povereno upravljanje na njima. Svako je bio prinuđen da se pomiri sa činjenicom da mora menjati uobičajeni ritam poslovanja, da je neophodno da nešto žrtvuje, a ipak ponudi više. To je bio imperativ, samo se tako moglo raditi i opstati.

Iz tog ugla gledano, može se zaključiti da su pijace, kao i nebrojeno puta tokom svoje bogate istorije, još jednom pokazale da čuvaju dve veoma važne osobine – prilagodljivost i vitalnost! Pitanja na koja još uvek nije moguće odgovoriti svakako su: koliko je to koštalo, koliko može da traje i koliko je energije sačuvano za ono što sledi?

Novi izazovi

Iako ni danas, skoro godinu dana posle početka pandemije, ne znamo kada će se život vratiti u normalu, vreme je da se racionalno sagleda šta su slabosti, a šta šanse na kojima treba graditi pijačnu delatnost u budućnosti. I krakoročno i dugoročno, jer vreme koje proživljavamo svakodnevno donosi veliki broj promena kojima se treba prilagoditi.

Realno, pijace svakako očekuju novi izazovi. Uz sve izraženu konkurenciju supermarketa, koji veoma uspešno organizuju i promovišu svoje „pijace“, prošla godina će ostati zapamćena po ekspanziji elektronske prodaje, odnosno dostave robe na kućnu adresu.

Kada su pijace tokom vanrednog stanja bile potpuno zatvorene, ovom trendu su počeli da se priključuju i poljoprivredni proizvođači, odnosno brojni prodavci na pijacama. Pandemija je ubrzala ono što se zahvaljujući razvoju tehnologija i dostave, kao nove vrste usluga, moglo pretpostaviti. Ali niko nije očekivao da će se sve desiti odjednom, a naročito ne tako brzo.

Uz sve navedeno, za sada dostupni statistički parametri pada prometa roba na pijacama i nisu tako loši. Naime, prema podacima Republičkog zavoda za statistiku, vrednost prometa poljoprivrednih proizvoda na pijacama (izražena u tekućim cenama) u Republici Srbiji za prvih devet meseci 2020. godine, manja je za 8% u odnosu na isti period prošle godine. U ovom intervalu na pijacama u Srbiji je prodato robe u vrednosti od 27 milijardi i 687 miliona dinara, što je za oko 2,7 milijardi dinara manje nego u istom periodu lane.

Na žalost, u praksi je to bitno gore, prvenstveno zato što je pandemija značajno uticala na likvidnost svih aktera pijačne de-

VOLITE SVOJE LOKALNE PIJACE

Grupa za pijace na malo pri Svetskoj asocijaciji veletržnica (World Union of Wholesale Markets) je 2012. godine pokrenula globalnu kampanju za promociju pijaca pod nazivom „Volite svoje lokalne pijace“ (Love Your Local Market).

Osnovna ideja kampanje je da se organizacijom jednodnevnih događaja na pijacama, uz različite i brojne prateće programe, promovišu domaći proizvođači i prodavci, a građani navode da kupuju prehrambene proizvode nastale u lokalnom okruženju. Prvenstveni cilj manifestacija „Volite svoje lokalne pijace“ je da se na pijace privuku mladi ljudi i tako dugoročno obezbedi konkurenciju sa supermarketima.

Do početka 2020. godine, kada je kampanja prekinuta zbog pandemije korona virusa COVID-19, ideji se priključilo preko 4 hiljade preduzeća koja se bave pijačnom delatnošću. U 19 zemalja, uglavnom iz Evrope, ove manifestacije se redovno organizuju i privlače veliki broj posetilaca. Tim pre jer se proizvođačima i prodavcima pridruže i lokalni umetnici, bilo da su amateri ili profesionalci, proizvođači suvenira i rukotvorina, ugostitelji itd.

U drugoj polovini 2017. godine ovoj svetskoj akciji se priključilo i Javno komunalno preduzeće „Gradske pijace“ iz Beograda, koje je već nekoliko godina izrazito uspešno organizuje svoju manifestaciju ove vrste pod nazivom „Beogradski noćni market“.

latnosti i gotovo u potpunosti zaustavila planove i projekte razvoja, kako pijaćnih uprava tako i prodavaca na njima. Kako dalje?

Stare šanse

Pijace ne mogu imati odgovore na sve izazove vremena i konkurencije, ali se mogu boriti za tržišnu poziciju postupnom i planskom eliminacijom slabosti koje imaju, odnosno isticanjem vlastitih prednosti. A to su, pre svega, direktna kupovina od proizvođača, bez posrednika, kvalitet i svežina robe (naročito voća i povrća) i dobre lokacije.

Iako im je tokom pandemije ugrožena društvena uloga, jer pijace jesu mesta susretanja unutar lokalne zajednice, ovi prodajni prostori su i dalje „ventil“ za kontakte među ljudima, a najvažniji su svakako ti specifični i samo pijacama svojstveni razgovori između kupaca i proizvođača, odnosno prodavaca.

Kao što je naglasila slabosti, pandemija je otvorila i nekoliko novih mogućnosti za promišljanje kako ponudu na pijacama učiniti atraktivnijom, vidljivijom i prilagoditi je aktuelnim potrebama potrošača. Gotovo ništa od toga nije novo, sve su to „stare šanse“, koje pijace imaju od kako postoje, jer ih upravo to čini najspecifičnijim oblikom slobodne trgovine. Ali, ne posvećuje im se dovoljno pažnje.

Svetska istraživanja na ovu temu, na primer, govore u prilog tezi da sve veći broj potrošača želi da podrži lokalne proizvođače, odnosno da smanji kupovinu u supermarketima. Pandemija, i sva ograničenja koja je donela sa sobom, još više nas okreću lokalnoj zajednici. Ili, kada je snabdevanje u pitanju, proizvođačima iz okruženja kojima su pijace i dalje najefikasnija i najisplativija mesta za prodaju. Evo šanse, to je odlično i za jedne i za druge.

Isti ti kupci sve više pažnje obraćaju na poreklo proizvoda. Nije im više najvažnija lepa ambalaža nego pažljivije tragaju za zdravim, kvalitetnim i svežim namirnicama različite vrste. Pijace to već nude, a mogu ponuditi i mnogo više!

I, za kraj, mada ovakvih primera ima još, sada se sa sigurnošću može reći da sve veći broj ljudi svakodnevno razmišlja o zdravlju, pa tako i o pravilnoj ishrani. Nisu svi skloni ideji da dnevne potrebe organizma za vitaminima i mineralima zadovoljavaju isključivo šakom tableta i čašom vode. Mnogi ishranu danas doživljavaju kao osnov za psiho-fizičko zdravlje, pa teže da kupuju poznate, proverene, kvalitetne i sveže namirnice. Rečju domaće voće i povrće, mleko i mlečne proizvode, sveže meso itd.

Eto još jedne šanse, koja pijacama trasira deo puta u budućnosti.

Poslovno udruženje “Pijace Srbije”

ISTRAŽIVANJE KAO OSNOV ZA DALJE AKTIVNOSTI

Na video sednici, koja je održana krajem januara, članovi Upravnog odbora Poslovnog udruženja “Pijace Srbije” su usvojili tromesečni plan aktivnosti i doneli nekoliko odluka koje su od značaja za operativno funkcionisanje Udruženja.

U saradnji sa Privrednom komorom Srbije, Udruženje će tokom februara i marta tekuće godine sprovesti istraživanje o posledicama pandemije korona virusa COVID-19 na poslovanje preduzeća koja se bave komunalnom delatnošću upravljanja pijacama u Srbiji. Cilj istraživanja je prikupljanje podataka o načinu na koji su se pijačne uprave suočile sa krizom, odnosno koliko je pandemija uticala na njihovo poslovanje. Prikupljeni podaci će biti osnov za izradu predloga mera za očuvanje i dalje unapređenje pijačne delatnosti.

Prvom sednicom Poslovnog udruženja “Pijace Srbije” u 2021. godini predsedavao je **Dejan Ljubisavljević**, potpredsednik Upravnog odbora i direktor JKP “Subotičke pijace”.

IN MEMORIAM

Sa tugom i žaljenjem obaveštavamo čitaoce Informatora da je

Lorka Kopunović rođena Vukmanov Šimokov (1933 – 2021)

višegodišnji korisnik usluga JKP „Subotičke pijace“,
preminula u 88. godini života.

Neka počiva u miru!

Ovo možda niste znali - pijačna ponuda iz drugog ugla

GODŽI BOBICE

Kompleksan sastav antioskidanasa, minerala, vitamina, karotena, polisaharida i monosaharida koji sadrže godži bobice je neuporediv sa bilo kojim drugim voćem. Zato se godži svrstava u red deset najznačajnijih biljaka na svetu koje blagotvorno deluju na ljudsko zdravlje, odnosno u takozvanu "superhranu".

Godži (latinski *Lycium barbarum*) je drvenasta biljka koja raste u obliku grma. Plodovi su sočni, narandžastocrvene boje, duguljastog oblika, a ukus je kiselkasto-slatkast. Mogu se gajiti u baštama, na plantažama, pa čak i u saksiji. Zbog lekovitih i hranljivih svojstava godži bobice su poznate i po nazivima „crveni dijamant“, „sveta biljka“, „vučije bobice“ i „srećne bobice“. Ovo supervoće sadrži najviše antioksidanasa, čak 25.300 jedinica u 100 grama. što je gotovo dvostruko više u odnosu na po ovim svojstvima takođe poznatu aroniju (16.100), trostruko u odnosu na suve šljive i grožđe (5.700) i čak desetostruko više od borovnice (2.400). Zato godži, kao hrana sa lekovitim svojstvima, tokom nekoliko poslednjih decenija „osvaja“ ceo svet, naročito Evropu i Ameriku.

Poreklo, istorija

Godži vodi poreklo iz kineske provincije Ningsja. Stanovnici ovog dela najmnogoljudnije zemlje na svetu su ponosni na statuu „godži devojke“ koja u ruci nosi korpu sa sveže obranim godži bobicama, a godži smatraju svojim nacionalnim blagom. U čast ovom voću svake godine organizuju dvonedeljni festival. Kineski narod od davnina govori o tri biljke života. To su ginseng, vresak i godži bobice. U nekoliko pokrajina Kine i područja na Tibetu, ova biljka raste u prirodi kao samonikla. Taj deo se obično naziva „godži pojas“, a ljudi koji žive na ovim prostorima godži smatra-

ju svetom biljkom. U drevnoj kineskoj medicini godži bobice se koriste više od 5 hiljada godina, a vekovima su i deo mnogih tradicionalnih jela sa ovih prostora.

Uzgoj

Godži može narasti od 1 do 3 metra u visinu, a najviše mu odgovara alkalno zemljište. Dobro podnosi i visoke i niske temperature. Uz dosta navodnjavanja se može gajiti i na peskovitim zemljištima. Retko ga napadaju štetočine, pa je izrazito pogodna biljna vrsta za organsku proizvodnju. Rod daje od treće godine i ne zahteva veća ulaganja nakon sadnje. Tokom rasta vrhove treba zakidati tako da biljka ne ode u visinu nego se razvije u grm. U toku jedne godine žbun može i da se utrostruči. Odgovara mu naše klimatsko područje, što potvrđuje i činjenica da se već godinama uspešno gaji i u Subotici. Berba godži bobica je najzahtevniji posao, mora se raditi ručno i oduzima mnogo vremena ogajivačima. Prve godži bobice sazrevaju krajem jula, a dešava se da rađa čak do decembra.

Zdravlje

Kompleksan sastav antioskidanasa, minerala, vitamina, karotena, polisaharida i monosaharida koji sadrže godži bobice je neuporediv sa bilo kojim drugim voćem. Zato se godži svrstava u red deset najznačajnijih biljaka na svetu koje blagotvorno deluju na ljudsko zdravlje, odnosno u takozvanu "superhranu".

Godži bobice se najčešće koriste za detoksikaciju organizma i regeneraciju tkiva, sprečavaju nastanak virusnih i bakterijskih infekcija, štite jetru i bubrege, snažan su afrodisijak i veoma pozitivno utiču plodnost kod muškaraca. Pospješuju pamćenje, pomažu u zaštiti od različitih oblika raka, poboljšavaju cirkulaciju, opuštaju krvne žile i dobro deluju na povišen krvni pritisak. Imaju pozitivno dejstvo i kod bolesti prostate, utiču na popravljjanje vida, snižavaju holesterol i šećer u krvi, a antikancerogeno deluju kod mnogih drugih bolesti. U kineskoj medicini se koriste i za otklanjanje bolova u zglobovima i leđima, a pozitivno utiču na ten i kvalitet kože.

Upotrebljavaju se u svežem stanju, mogu se čuvati u zamrzivaču i hladnjačama. Suše se na suncu i u sušarama. Dnevna doza crvenih bobica je od 20 do 50 grama, dok se crne bobice zbog svoje snage jedu u znatno manjoj količini, odnosno od 3 do 6 grama (10 do 15 bobica).

